

Blodigt velskrevet bronzealderfortælling

Kristian Bang Foss. Foto: Sara Galbiati

ANMELDELSE / 13.12.23

Der er overdådige blodsudgydelser og oldtidssex for fuld udblæsning i Kristian Bang Foss' nyeste roman.

Anna Schmidt Andersen

Del artikel: [f](#) [t](#)

Manden der bar solen starter huhej med blodhævn, sex i en robåd og noget med, at sæden egentlig skal ud i mosen, og ikke op i damen, fordi sæden skal ofres til guderne. Var det sådan man gjorde i Bronzealderen? Det kan Kristian Bang Foss sagtens bilde mig ind. Han kan også sagtens bilde mig ind, at der efter et togt foregik rituel analsex mellem krigerne, eller at kvindelige høvdinger kunne finde på at ofre en hingst, skære lemmet af og »kopulere« med det – ligeledes i rituel øjemed. I romanens takkeliste står en lille håndfuld arkæologer, og af pressematerialet fremgår det desuden, at det er den første roman Bang Foss »har researchet i dybden på«. Samtidigt trækker han dog lidt i land, ved at kalde værket »min version af Bronzealderen.«

Hvis en bog er tungt researchet, kan den nogle gange ende med at blive tung at læse. Sådan er *Manden der bar solen* heldigvis ikke endt. De omtrent 430 sider er letlæste, det er en hurtig roman, der holder et intensivt tempo fra første side. Første og eneste reelle udfordring er bronzealdernavnene, der lyder lidt som Tolkien på steroider: »Vær hilset Glaumalethaz, jeg er Raudafelthuz, søn af Bernamahtiz (...)« lyder det blandt andet alvorsfuldt fra hovedpersonen Raudon på en af de første sider. De lange former af navnene lyder simpelthen bare stive og fortænkte, men man vænner sig til det, og desuden er der en meget behændig navneliste bagerst i bogen.

Selve plottet kan ikke komme bag på nogen; det er noget med familierelationer, hævn, krig og kærlighed. Den unge høvdingesøn Raudon vender snuden hjem mod Limfjorden efter at have tilbragt sin opvækst hos en fosterfamilie længere sydpå i Bronzealderens Europa. Raudon tror, at han skal hjem og overtage høvdingemagten fra sin aldrende far, men da Raudons tvillingebror Hauhon – der er få minutter yngre end Raudon – bliver introduceret, skal der ikke megen fantasi til at forestille sig, at det ikke kommer til at gå så let.

“ **Volds- og krigsscenerne er velsmurte, de opleves nærmest velproducerede som et godt afsnit af Game of Thrones; de er lige dele smukke og makabre.**

Derudover lægges der også i kakkelovnen til et sydligt drama, da deres søster Ailidan skal giftes med Raudons fosterbror Lowernios, der pænt sagt virker utilregnelig og voldsparat. De første mange sider slår Raudon problemerne hen – det hele skal nok gå fint, det er sikkert bare noget, han bilder sig ind, siger han til sig selv. Det er det naturligvis ikke. *Ja*, din søsters tilkomne er en meget skidt fyr, og *ja*, din tvillingebror vil forsøge at tilrane sig høvdingemagten.

Den altoverskyggende ledestjerne for værkets bronzealderbefolkning er Solen, som der skal ofres gentagende og meget bronze til, så høsten kan blive vellykket. Desværre har uroligheder og tørke sydpå gjort tilførslen af bronze til egnen mere og mere sparsom, og Raudon må forene de nordlige stammer for at stå imod truslen sydfra. Volds- og krigsscenerne er velsmurte, de opleves nærmest velproducerede som et godt afsnit af *Game of Thrones*; de er lige dele smukke og makabre. Og da det endelige, store slag skal stå mod den sydlige trussel, skuffer romanen bestemt ikke. Hvor plottet er bundsolidt og trækker på genrens genkendelige temaer, er sproget tit overrumplende smukt og dynamisk.

Bang Foss griber hver eneste chance for kornfede beskrivelser af bronzealdernaturen, beskrivelser der samtidigt konstant peger tilbage på den skrøbelige menneskekrop, og det skrøbelige menneskeliv, som det bestandigt drejer sig om at opretholde: »Havet åndede som en lungeskudt, skikkede kysten med en våd raspen. Månen skinnede dulgt som en blødning af lys bag en hud af skyer.« Det er simpelthen bare smaskhamrende velskrevet og medrivende. I anden halvdel af værket begynder der at gå *Macbeth* i den, og spændingen stiger i takt med læsehastigheden; hvem overlever og hvem gør ikke? Drop de kildekritiske briller og lad dig rive med af Kristian Bang Foss' hårdtpumpede og blodigt velskrevne bronzealderfortælling.

Del artikel: [f](#) [t](#)

ANNONCE

Mest læste

KULTUR — KRITIK

Menneskeslægtens smerte

I en bemærkelsesværdig dobbeltudgivelse præsenteres to parallelle vidnesbyrd, der viser 2. Verdenskrigs rædsler fra hvert sit udgangspunkt: Den, der overlever, men tilintetgøres i...

KULTUR — KRITIK

Det levendes myldrende flimmer

Med udstillingen og det boglange essay 'Efter naturen', værger forfatter Josefine Klougart for den skønne tænkning og æstetikken som livsnødvendig erfaringsform, der under de rette omstændigheder kan...

SAMFUND — KOMMENTAR

Kongen er folket

Selve den danske folkesjæl er på spil, når Kronprins Frederik på søndag bliver til Kong Frederik 10. og skal vælge sit valgsprog. De royale eksperter spår, at 'folket' bliver en del af det nye slogan...

KULTUR — KRITIK

At skulle rumme to livsspor i sig